

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

*Π.3.2.5 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη*

**Αρχαία Ελληνική Γραμματεία
Α΄ Γυμνασίου**

Θεματική ενότητα:

Ηροδότου «Ιστορίες» Ι 29-33 –

Ενότητα 2^η: Κροίσος και Σόλων

Τίτλος:

«Κροίσος και Σόλων»

Συγγραφή: ΜΑΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Εφαρμογή: ΜΑΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάκια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Κροίσος και Σόλων

Εφαρμογή σεναρίου

Μαρία Παναγιώτου

Δημιουργία σεναρίου

Μαρία Παναγιώτου

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (από μετάφραση)

Τάξη

Α΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Από 02-05-2014 έως 09-05-2014

Σχολική μονάδα

Γυμνάσιο Αμφίκλειας

Διδακτική / θεματική ενότητα

Ηροδότου, «Ιστορίες» Ι 29-33: Ενότητα 2^η - Κροίσος και Σόλων..

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής Ζώνης

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (από μετάφραση)

Νεοελληνική Λογοτεχνία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Εικαστικά

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πληροφορική

Χρονική διάρκεια

6 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο/ ιστοσελίδα τάξης, διαδίκτυο.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Ταυτότητα εκπαιδευτικού και προεργασία:

Ως προϋποθέσεις θεωρούνται η εξοικείωσή του με τα βασικά εργαλεία των ΤΠΕ και η ενδεχόμενη συνεργασία του με τον καθηγητή Πληροφορικής. Ο εκπαιδευτικός καθ' όλη τη διαδικασία είναι καθοδηγητής και αρωγός. Συμβουλεύει και παρεμβαίνει, για να λύσει απορίες και να προωθήσει τη συζήτηση και συνεργασία των ομάδων, ενθαρρύνει και επιβραβεύει κάθε προσπάθεια συμβάλλοντας στην ομαλή διεξαγωγή της όλης δραστηριότητας.

Ταυτότητα μαθητών:

Πρέπει να έχουν διδαχθεί την Εισαγωγή - και ιδιαίτερα τα κεφάλαια: «Το έργο του Ηροδότου» και «Αντιλήψεις-Ιδέες-Αξίες», σελ. 10-11 του σχολικού εγχειριδίου - καθώς και τις τεχνικές αφήγησης, ώστε να αντιλαμβάνονται πιο εύκολα βασικά σημεία του σεναρίου και να ανταποκρίνονται με μεγαλύτερη ευχέρεια στις δραστηριότητες των Φύλλων Εργασίας. Επίσης, απαραίτητες προϋποθέσεις αποτελούν η εξοικείωσή τους με την ομαδική εργασία, με την πλοήγηση στο διαδίκτυο και τα λογισμικά γενικής χρήσης.

Υλικοτεχνική υποδομή σχολικής μονάδας:

Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, σύνδεση στο διαδίκτυο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το σενάριο στηρίζεται

Μαρία Παναγιώτου, «Κροίσος και Σόλων», Ηροδότου «Ιστορίες», Βιβλίο Πρώτο (I), Κλειώ, «Ενότητα 2η: Κροίσος και Σόλων I 29-33», Α΄ Γυμνασίου, 2013.

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η βιωματική προσέγγιση και γνώση της αρχαίας ελληνικής ιστοριογραφίας - και ειδικότερα του ηροδότειου διαλόγου ανάμεσα στον λυδό μονάρχη Κροίσο και στον αθηναίο νομοθέτη Σόλωνα - με την αξιοποίηση του νέου και κριτικού γραμματισμού που προσφέρουν οι ΤΠΕ, μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές της Α΄ Γυμνασίου να διαμορφώσουν μια πιο σφαιρική εικόνα για τις αντιλήψεις, τη νοοτροπία και το ήθος των δύο πρωταγωνιστών. Κατανοούν ότι η διαφορετική προσέγγιση της έννοιας της ευτυχίας εκφράζει ουσιαστικά την αντίθεση των δύο πολιτισμών που εκπροσωπούν, οι οποίοι στη συνέχεια θα συγκρουστούν αναπόφευκτα και στο πεδίο της μάχης. Παράλληλα, διερευνούν υπαρξιακά ζητήματα που απασχολούν τον άνθρωπο διαχρονικά, όπως οι προϋποθέσεις της ανθρώπινης ευδαιμονίας και η ματαιότητα αναζήτησής της στα υλικά αγαθά, η αστάθεια της ανθρώπινης μοίρας, η τιμωρία της ύβρης και της αλαζονείας και η αξία του μέτρου.

Έρχονται σε επαφή με τον Ηρόδοτο ως λογοτέχνη, εκτιμούν τη δραματοποίηση της αφήγησής του, που αποτελεί βασικό μορφολογικό στοιχείο του έργου του και κατανοούν τη θέση και το ρόλο της νουβέλας μέσα στην ιστορική αφήγηση.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το συγκεκριμένο σενάριο λειτουργεί συμπληρωματικά στη διδασκαλία της 2ης Ενότητας του σχολικού εγχειριδίου, αφού η αντίστοιχη πρόταση στο [στο Βιβλίο του Εκπαιδευτικού, σελ. 21-25](#), ορίζει στόχους που αφορούν τις αντιλήψεις, τις αξίες και

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

το ήθος των ιστορικών προσώπων που πρωταγωνιστούν και τον προβληματισμό σχετικά με το θέμα της διαφορετικής κοσμοθεωρίας τους, ώστε να ερμηνευτούν τα αίτια που προκάλεσαν τους Ελληνοπερσικούς πολέμους (494-479 π.Χ.). Συγχρόνως, επιδιώκεται η κατανόηση της θέσης και του ρόλου της νουβέλας μέσα στην ιστορική αφήγηση, ο εντοπισμός μοτίβων με λαϊκά-παραμυθικά στοιχεία και η εκτίμηση της λογοτεχνικής αξίας του ηροδότειου έργου.

Απαιτείται προσέγγιση σε ομάδες και ανάληψη ρόλων. Ακολουθείται η μέθοδος του σχεδιασμού με βάση την πολυτροπική θεωρία της επικοινωνίας και τους πολυγραμματισμούς (Cope & Kalantzis 2000, Kalantzis & Cope 2008, Kress & van Leeuwen 2001). Οι μαθητές εργαζόμενοι σε ομάδες προσεγγίζουν το μεταφρασμένο αρχαιοελληνικό κείμενο μέσω μιας σύγχρονης θεώρησης, η οποία ταιριάζει περισσότερο στην ηλικία τους και βασίζεται στις πρακτικές του γραμματισμού - διερεύνηση, χρήση διαδικτύου και άλλων ΤΠΕ - που έχουν άμεση σχέση με τη σύγχρονη γνωστική πραγματικότητα. Αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και ανακαλύπτουν μόνοι τους τη γνώση, διαβάζουν και δημιουργούν πολυτροπικά κείμενα, εκφράζοντας τις ιδιαίτερες κλίσεις και τα ενδιαφέροντά τους. Ο ρόλος του διδάσκοντος κινείται στα όρια της υποβοηθούμενης ανακάλυψης σύμφωνα με την παιδαγωγική θεωρία της ζώνης επικείμενης ανάπτυξης του μαθητή (Κοινωνικός εποικοδομισμός του Vygotsky). Κινούμαστε περισσότερο στο χώρο της άορατης παιδαγωγικής πρακτικής, δίνοντας έμφαση στην πρωτοβουλία των μαθητών και στο διαφορετικό ρόλο του διδάσκοντος (Κουτσογιάννης & Αλεξίου 2012, 15-16).

Η διαθεματικότητα συνίσταται στη σύνδεση του κειμένου της αρχαίας ελληνικής γραμματείας με άλλα κείμενα που εντάσσονται στο ίδιο ιστορικό και θεματικό πλαίσιο. Ακόμα, επιχειρείται η σύνδεση του παρελθόντος με το παρόν, καθώς εξετάζονται διαχρονικά ζητήματα που αφορούν την ανθρώπινη υπόσταση, όπως η ευδαιμονία, η αρετή και η προσφορά προς την πατρίδα, ο «ωραίος» θάνατος και η υστεροφημία, η έννοια του μέτρου και η τιμωρία της ματαιοδοξίας και της

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πλεονεξίας. Με σύγχρονες επιστημονικές αναζητήσεις σε πολλούς τομείς καταδεικνύεται στους μαθητές πώς το κείμενο του Ηροδότου «συνομιλεί» με άλλες τέχνες και φωτίζεται ολόπλευρα από αυτές.

Παράλληλα, δίνεται έμφαση στο στοιχείο της βιωματικότητας, αφού οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθησή τους και να μπουν στη θέση των προσώπων που αναφέρονται στο κείμενο του Ηροδότου, ώστε να μπορούν να αιτιολογούν τις συμπεριφορές των άλλων, αλλά και τη δική τους συμπεριφορά σε μια προσπάθεια ενίσχυσης της αυτογνωσίας τους.

Τέλος, οι δραστηριότητες των Φύλλων Εργασίας έχουν σκοπό να ανακαλύπτουν οι μαθητές μόνοι τους νέες ιδέες και να φτάνουν μέσα από την ομαδοσυνεργατική μέθοδο στη διατύπωση τελικών συμπερασμάτων.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/ μαθήτριες επιδιώκεται:

- Να έρθουν σε επαφή με το ιστορικό/ λογοτεχνικό κείμενο και να ερμηνεύσουν τις στάσεις, τις συμπεριφορές και τη δράση των δύο πρωταγωνιστών.
- Να ανιχνεύσουν τους θεματικούς πυρήνες της ενότητας.
- Να αντιληφθούν την έννοια της ανθρώπινης ευδαιμονίας και να προβληματιστούν για το διαφορετικό σημασιολογικό περιεχόμενο που της προσδίδει κάθε άτομο διαχρονικά, ανάλογα με την πολιτιστική/ κοινωνική του ταυτότητα.
- Να εκτιμήσουν τις αξίες του αρχαίου ελληνικού κόσμου, όπως η προσφορά προς το κοινό καλό και ιδιαίτερα προς την πατρίδα, η οποία εξασφαλίζει την ευτυχία στη ζωή και την υστεροφημία, την αίσθηση του μέτρου κ.ά..
- Να διαπιστώσουν τον παραμυθικό χαρακτήρα και το δραματικό ανθρωποκεντρικό περιεχόμενο της συγκεκριμένης νουβέλας του Ηροδότου.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γνώσεις για τη γλώσσα

Επιδιώκεται οι μαθητές / μαθήτριες:

- Να ασκηθούν στην προσεκτική ανάγνωση κειμένων για τη συλλογή χρήσιμων στοιχείων και πληροφοριών.
- Να εκτιμήσουν την αφηγηματική και λογοτεχνική ικανότητα του Ηροδότου και ιδιαίτερα τη δραματοποίηση της αφήγησής του.
- Να ερευνήσουν την πολυσημία των λέξεων ανάλογα με τα κοινωνικά – ιστορικά συμφραζόμενα και το ταξίδι τους μέσα στον χρόνο και να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους.
- Να ασκηθούν στην προφορική παρουσίαση και συζήτηση μέσα στα πλαίσια της ομάδας.
- Να ανταποκρίνονται στην παραγωγή γραπτών κειμένων και στην επίλυση ασκήσεων.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση των ηλεκτρονικών λεξικών.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/ μαθήτριες επιδιώκεται:

- Να καλλιεργήσουν δεξιότητες δημιουργικής αφομοίωσης του μεταφρασμένου ιστορικού κειμένου και να συνειδητοποιήσουν ότι μπορεί να αποτελεί αφετηρία για τη διαπραγμάτευση σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων.
- Να χειρίζονται αποτελεσματικά τις ΤΠΕ, όχι μόνο ως μέσο αναζήτησης πληροφοριών, αλλά και ως μέσο επικοινωνίας και δημιουργίας πολυτροπικών κειμένων.
- Να εξοικειωθούν με ανοιχτά και διερευνητικά περιβάλλοντα μάθησης (λεξικά, σώματα κειμένων, ιστοσελίδες, μηχανές αναζήτησης) και να αναπτύξουν την ικανότητα κριτικής αξιοποίησης των ψηφιακών πηγών για τη δημιουργία δικών τους ψηφιακών πόρων, οι οποίοι μπορούν να αναρτηθούν στο διαδίκτυο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Να αντιληφθούν τη ρευστότητα του ψηφιακού κειμένου και τη σημασία των εργαλείων του Web 2.0, όπως τα ιστολόγια και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία αποτελούν τη σύγχρονη κειμενική πραγματικότητα και ευνοούν την υπεύθυνη ανταλλαγή απόψεων και γνώσεων μέσα στην παγκόσμια διαδικτυακή κοινότητα.

Διδακτικές πρακτικές

Το συγκεκριμένο σενάριο διδασκαλίας αποσκοπεί στην ολιστική προσέγγιση της γνώσης και έχει ως στόχους οι μαθητές/ μαθήτριες:

- Να εξοικειωθούν με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο εργασίας, καθώς ανταλλάσσουν απόψεις με τους συμμαθητές τους, μαθαίνουν να ακούν προσεκτικά και ενεργητικά τις ιδέες των άλλων (active listening) και να εκφράζουν τις δικές τους.
- Να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη και την αυτενέργειά τους κατά τη μαθησιακή διαδικασία: α) ιεραρχώντας προτεραιότητες και επιλέγοντας τι είναι αναγκαίο να κατακτήσουν και β) διαμορφώνοντας οι ίδιοι τη μαθησιακή πορεία που θα ακολουθήσουν σε συνεργασία με την ομάδα τους και με την καθοδήγηση του διδάσκοντος.
- Να ασκηθούν στη διερευνητική - ανακαλυπτική μάθηση, ώστε να αφομοιώσουν σε μεγαλύτερο βαθμό την παρεχόμενη γνώση.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες δημιουργικής αξιοποίησης νέων κειμενικών ειδών και ψηφιακών περιβαλλόντων μάθησης και συγγραφής, για να δημιουργήσουν δικούς τους ψηφιακούς πόρους.
- Να αναπτύξουν υγιή κριτήρια επικοινωνιακής αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης.
- Να διαμορφώσουν μια πιο θετική άποψη για το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, αφού παρακάμπτεται το παρωχημένο μοντέλο της στείρας αναπαραγωγής δεδομένων και πλέον αναδεικνύονται σε

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

πρωταγωνιστές της μαθησιακής διαδικασίας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Οι μικροί μαθητές καθίστανται καθημερινά παθητικοί δέκτες των καταναλωτικών προτύπων που προβάλλονται (ιδιαίτερα από τα ΜΜΕ) και πιστεύουν ότι τα υλικά αγαθά μπορούν να τους εξασφαλίσουν την ευτυχία. Συχνά, λοιπόν, εκφράζουν την επιθυμία «να γίνουν σαν τον Ωνάση», παραγνωρίζοντας την πληρότητα και την ικανοποίηση που μπορούν να προσφέρουν στον άνθρωπο τα πνευματικά αγαθά. Με αφορμή τον παραπάνω προβληματισμό, στόχος του συγκεκριμένου σεναρίου είναι μια μαθητοκεντρική διδασκαλία της ενότητας, η οποία βασίζεται κυρίως στη διερεύνηση της φιλοσοφίας ζωής των δύο συνομιλητών, Κροΐσου και Σόλωνα, που μπορεί να εξάψει την περιέργεια και τη δεκτικότητα των μαθητών. Εξάλλου, η τραγική κατάληξη τόσο του Κροΐσου και της οικογένειας Ωνάση όσο και άλλων διάσημων προσώπων μπορεί να τους ωθήσει στην αναθεώρηση της αντίληψης τους για την ανθρώπινη ευδαιμονία.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η συγκεκριμένη ενότητα εντάσσεται στη διδακτέα ύλη της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας από μετάφραση για την Α΄ Γυμνασίου. Στο σενάριο γίνεται επέκταση της διδασκαλίας και αφιερώνονται επιπλέον διδακτικές ώρες σε σχέση με τις προβλεπόμενες από το Αναλυτικό Πρόγραμμα. Συμφωνεί με τα Νέα ναυτικά Προγράμματα Σπουδών, γιατί προωθεί την ανακαλυπτική - ενεργητική μάθηση και όχι τη στείρα απομνημόνευση. Συγχρόνως, συνδέεται με τους γενικούς στόχους του [ΔΕΠΠΣ-ΑΠΠΣ](#) για τη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών (μτφρ) Ηροδότου Ιστορίες (Α΄ Γυμνασίου), καθώς και με τους διδακτικούς στόχους και τους θεματικούς πυρήνες, όπως ορίζονται στο [Βιβλίο του Εκπαιδευτικού, σελ 21-25](#).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο συγκεκριμένο σενάριο οι ΤΠΕ προσφέρουν στους μαθητές τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν κριτικά και δημιουργικά ποικίλα ψηφιακά περιβάλλοντα, να

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εκφραστούν ως κριτικά υποκείμενα, να αναστοχαστούν σχετικά με την πορεία τους προς τη γνώση και, τέλος, να συνθέσουν δικά τους πολυτροπικά κείμενα.

Μέσα από τη συνανάγνωση κειμένων και οπτικού υλικού εξάγουν τις πληροφορίες επαγωγικά και ενισχύεται η ανακαλυπτική μάθηση μέσω της ουσιαστικής διερεύνησης στο διαδίκτυο, προκειμένου να συγκεντρώσουν το απαραίτητο υλικό για την εκπόνηση των εργασιών τους, ενώ συγχρόνως αξιοποιούνται οι δυνατότητες που παρέχουν τα έγγραφα Google για από κοινού επεξεργασία και συνδιαμόρφωση.

Οι μαθητές αξιοποιούν λογισμικά παρουσίασης, εκπαιδευτικές εφαρμογές και εργαλεία κοινωνικής δικτύωσης, για να εκφράσουν την κοινωνική τους ταυτότητα, συνεργάζονται και αλληλεπιδρούν κατά τη διαμόρφωση των εργασιών τους, τις οποίες αναρτούν στην ιστοσελίδα/ ιστολόγιο της τάξης. Εξάλλου, η σύνδεση των ΤΠΕ με το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας αναδεικνύει τις διαθεματικές προοπτικές του και τού προσδίδει προστιθέμενη αξία μέσω της σύνδεσής του με τα θέματα της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας.

Κείμενα

Κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Αρχαία Ιστορία Α΄ Γυμνασίου - Κεφ. Δ.5. [Αθήνα: Πορεία προς τη δημοκρατία.](#)

Ηροδότου, «Ιστορίες» Ι 29 – 33. Ενότητα 2: [Κροίσος και Σόλων](#)

-[Βιβλίο του Εκπαιδευτικού](#)

-[Εισαγωγή](#)

[Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου](#)

Κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

[«Πολιτική ελεγεία: Σόλων»](#). Στο Κακριδής, Φ. Ι. 2005. «Αρχαία Ελληνική Γραμματολογία». *Αρχαιογνωσία και Αρχαιολογία στη Μέση Εκπαίδευση*.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Θεσσαλονίκη: ΚΕΕ / ΙΝΣ (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη) [Ψηφίδες για την Ελληνική Γλώσσα – Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας]

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό

Λογισμικά

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, «Αρχαία Ελληνικά Α΄ και Β΄ Γυμνασίου»: [«Αρχαία Ελλάδα, Ηροδότου Ιστορίες»](#) [πηγή: Τεχνική Στήριξη Πληροφοριακών Συστημάτων Σχολικών Μονάδων – Διεύθυνση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας του ΙΤΥΕ].

Φωτογραφίες / Εικόνες

«Ελληνικός Πολιτισμός» [Ιστοχώρος του Γ. Παπαθανασίου – Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο]

- [Ο Κλέοβις και ο Βίτων](#)

- [Χάρτης της περσικής αυτοκρατορίας γύρω στο 480 π.Χ.](#)

Gerard van Honthorst, [«Κροίσος και Σόλων»](#), 1624, λάδι σε καμβά, Kunsthalle Museum, Hamburg [πηγή: Web Gallery of Art - Virtual Museum and Searchable Database of Western (European) Fine Arts].

Merry Joseph Blondel, [«Σόλων, ο νομοθέτης της Αθήνας»](#), 19αι., Musée de Picardie, Amiens, France [πηγή: “Greek Mythology Link” (Mythological Gallery)]

Nicolas – Pierre Loir, [«Κλέοβις και Βίτων»](#), περ. 1649, λάδι σε καμβά, Budapest [πηγή: Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού]

[«Ο Κροίσος στην πυρά»](#). Αγγειογραφία του Μύσωνος από αττικό ερυθρόμορφο αμφορέα τύπου Α, περ. 500-490 π.Χ από το Vulci της Ετρουρίας, Louvre [πηγή: “Ancient Greek Cities” - Ιστοχώρος για τις αρχαίες ελληνικές πόλεις – Υπεύθ. Ελ. Παπακυριάκου – Αναγνώστου].

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

[Σκρουτζ Μακ Ντακ: ο φιλάργυρος κροίσος της Λιμούπολης](#) [πηγή: «Κόμιξ Wiki» – Ελληνικό Μηνιαίο Περιοδικό Κόμικς]

Ιστοσελίδες

[Αφηγηματικοί τρόποι](#) [πηγή: «Διδασκαλία Φιλολογικών Μαθημάτων» - ιστολόγιο της Αλ. Γερακίνη]

[Ελληνική Βικιπαίδεια](#) [Ελεύθερη Διαδικτυακή Εγκυκλοπαίδεια].

[Ελληνικό Βικιλεξικό](#) [Ελεύθερο Διαδικτυακό Λεξικό].

[Κλέοβις και Βίτων](#), (580 π.Χ.) [πηγή: Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού]

[«Κροίσος»](#) [πηγή: Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού – Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού]

[Movie Maker](#) [Ελεύθερο λογισμικό επεξεργασίας παρουσιάσεων, ταινιών και ήχου].

Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα [Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας]:

[-ηλεκτρονικά λεξικά](#)

[-Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#)

Συνώνυμα και Γνωμικά: [Πλούτος](#) και [Ευτυχία](#) [πηγή: “Lexigram” – Ελεύθερα λεξικά και εκπαιδευτικά λογισμικά]

Διδακτική πορεία / στάδια /φάσεις

Α΄ ΦΑΣΗ (Το κείμενο και οι απαραίτητες πληροφορίες για τον τόπο, τα πρόσωπα και το θέμα συζήτησης)

1η ώρα: στη σχολική αίθουσα.

Αρχικά, αξιοποιώντας τον τίτλο της ενότητας έγινε μια σύντομη συζήτηση με τους μαθητές, κατά την οποία κλήθηκαν να ανακαλέσουν στη μνήμη τους γνώσεις για τον Σόλωνα και το νομοθετικό του έργο (που έχουν διδαχθεί ήδη στην Αρχαία Ιστορία)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

και πληροφορίες για τον Κροίσο. Στη συνέχεια, η διδάσκουσα έδωσε πρόσθετες πληροφορίες για τον «λυδικό λόγο» και διάβασε το κείμενο αργά και εκφραστικά, ενώ οι μαθητές υπογράμμιζαν λέξεις - φράσεις που δυσκολεύονταν να κατανοήσουν, καθώς και φράσεις - κλειδιά που εντόπιζαν μέσα στο κείμενο. Αφού δόθηκαν οι απαραίτητες σημασιολογικές διευκρινίσεις, όλοι οι μαθητές ανέτρεξαν στο αρχαίο κείμενο, για να συγκεντρώσουν πληροφορίες για τον τόπο, τους πρωταγωνιστές της ιστορίας και το θέμα της συζήτησής τους. Η διδάσκουσα δημιούργησε στον πίνακα ένα σχεδιάγραμμα, ώστε όλοι οι μαθητές να σχηματίσουν μια αρκετά σαφή εικόνα για τον «λυδικό λόγο» και τα βασικά θέματα της συγκεκριμένης Ενότητας.

2^η, 3^η, 4^η και 5^η ώρα στο εργαστήριο πληροφορικής.

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε πέντε ετερογενείς ομάδες των τριών ατόμων χωρίς την παρέμβαση της διδάσκουσας, και τους παρουσιάστηκε συνολικά το συγκεκριμένο σενάριο, ώστε να γνωρίζουν το περιεχόμενό του και τους επιδιωκόμενους στόχους. Κάθε ομάδα κλήθηκε να επιλέξει ένα Φύλλο Εργασίας με το οποίο ήθελε να ασχοληθεί και κατένειμε αρμοδιότητες μεταξύ των μελών της (χειριστής υπολογιστή, καθοδηγητής βημάτων Φύλλου Εργασίας, επεξεργαστής υλικού). Ανάλογα δόθηκε σε κάθε ομάδα και μια συγκεκριμένη ονομασία: γεωγράφοι και γλωσσολόγοι, βιογράφοι του Σόλωνα, βιογράφοι του Κροίσου, φιλόσοφοι, λογοτέχνες και φιλόλογοι. Η διδάσκουσα τους προέτρεψε να ανοίξουν τα αντίστοιχα Φύλλα Εργασίας, τα οποία είχε ήδη εγκαταστήσει στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, και οι μαθητές άρχισαν να εργάζονται με ιδιαίτερο ζήλο, εκφράζοντας τις σκέψεις και τις ιδέες τους μέσα σε ένα ευχάριστο κλίμα δημιουργικής συνεργασίας.

Ειδικότερα, η πρώτη ομάδα, οι γεωγράφοι και γλωσσολόγοι, συγκέντρωσε μέσα από ιστοεξερευνησείς χάρτες, πληροφορίες και εικονογραφικό υλικό για την περσική αυτοκρατορία και τις Σάρδεις (γύρω στο 480 π.Χ.), προσδιορίζοντας το χωροχρονικό πλαίσιο της συνάντησης Σόλωνα-Κροίσου. Αναζήτησε σε λεξικά και κατέγραψε τις σημασίες των λέξεων: κροίσος, πακτωλός, ευδαιμονία κ.ά., διέκρινε

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

την κυριολεκτική και τη μεταφορική χρήση των όρων «κροίσος» και «πακτωλός» και έγραψε εκφράσεις στη νεοελληνική γλώσσα. Ιδιαίτερα εντυπωσιακή ήταν η δημιουργία ενός ποιήματος για την ευτυχία από μία μαθήτριά της ομάδας, η οποία βέβαια επαινέθηκε από τη διδάσκουσα και παροτρύνθηκε να καλλιεργήσει αυτό το ιδιαίτερο ταλέντο της. Στο τέλος, δημιουργήθηκε μια παρουσίαση στο PowerPoint, η οποία κοινοποιήθηκε στις υπόλοιπες ομάδες.

Οι μαθητές της δεύτερης ομάδας, [οι βιογράφοι του Σόλωνα](#), συγκέντρωσαν πληροφορίες και εικονογραφικό υλικό για τον Σόλωνα μέσα από τις προτεινόμενες ιστοσελίδες και σκιαγράφησαν τον χαρακτήρα του με βάση τις αξίες, τις σκέψεις και τη συμπεριφορά του, όπως εκφράζονται στα συγκεκριμένα σημεία του κειμένου. Στη συνέχεια, επισήμαναν ότι αυτός ο σοφός και μετρημένος σύμβουλος εκπροσωπεί τον ελληνικό κόσμο του μέτρου και της λιτότητας. Τέλος, δημιούργησαν μια παρουσίαση στο PowerPoint, την οποία κοινοποίησαν και στις υπόλοιπες ομάδες.

Οι μαθητές της τρίτης ομάδας, [οι βιογράφοι του Κροίσου](#), κατέγραψαν τα βασικά γνωρίσματα της προσωπικότητας του λυδού μονάρχη, βασιζόμενοι σε συγκεκριμένα χωρία του κειμένου. Έτσι, τον περιέγραψαν ως αυταρχικό μονάρχη και τύραννο που αγαπά τα υλικά αγαθά και στηρίζει την ευτυχία του στα πλούτη. Επιπλέον, επισήμαναν ότι, ενώ αρχικά δείχνει φιλόξενη διάθεση απέναντι στο σοφό Αθηναίο, στη συνέχεια αποδεικνύεται αλαζόνας και υβριστής, αφού τον προσβάλλει και τον διώχνει από το παλάτι του με υποτιμητικούς χαρακτηρισμούς, παραβιάζοντας το θεσμό της φιλοξενίας. Ακολούθως, αναφέρθηκαν στον ανατολικό κόσμο της πολυτέλειας και της χλιδής που εκπροσωπεί, κατέγραψαν πληροφορίες για τη μετέπειτα τραγική μοίρα του Κροίσου και συνέλεξαν εικονογραφικό υλικό. Στο τέλος, δημιούργησαν μία αρκετά εντυπωσιακή παρουσίαση στο PowerPoint.

Οι μαθητές της τέταρτης ομάδας, [οι φιλόσοφοι](#), κατέγραψαν τα κριτήρια που, κατά την άποψη του Σόλωνα, καθιστούν ευτυχέστερους στον κόσμο τον Τέλλο και τους αδερφούς Κλέοβη και Βίωνα και συζήτησαν για τις απαραίτητες προϋποθέσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

της ανθρώπινης ευδαιμονίας. Έτσι, κατέγραψαν σε ένα σύντομο κείμενο τις απόψεις τους και, αφού συγκέντρωσαν και ανάλογο εικονογραφικό υλικό, δημιούργησαν μία παρουσίαση διαφανειών στο Power Point, την οποία στη συνέχεια κοινοποίησαν και στις άλλες ομάδες.

Οι μαθητές της πέμπτης ομάδας, [οι λογοτέχνες και φιλόλογοι](#), αφού μελέτησαν τον ορισμό της νουβέλας, εντόπισαν τα χαρακτηριστικά του κειμένου που μας επιτρέπουν να το εντάξουμε σε αυτό το είδος, όπως το γεγονός ότι αναφέρονται επώνυμα ιστορικά πρόσωπα και η συνομιλία τους εκτυλίσσεται στον ανθρώπινο χώρο, χωρίς υπερβατικά στοιχεία. Κατέγραψαν τις σημαντικότερες χρονολογίες που αφορούν τους δύο συνομιλητές και αποφάνθηκαν ότι πρόκειται για μια «ψεύτικη» συνάντηση που επινόησε ο Ηρόδοτος, ενώ συγχρόνως εντόπισαν τις ιδέες του ιστορικού για το φθονερό θείο και το ευμετάβλητο της ανθρώπινης μοίρας. Στο τέλος, αναφέρθηκαν σε περιπτώσεις ανθρώπων πλούσιων και διάσημων, αλλά δυστυχημένων, όπως ο Αριστοτέλης Ωνάσης, η πριγκίπισσα Νταϊάνα κ.ά. και αξιοποιώντας το φωτογραφικό υλικό που συγκέντρωσαν δημιούργησαν μία παρουσίαση στο PowerPoint.

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου η διδάσκουσα παρακολουθούσε τα στάδια εργασίας όλων των ομάδων, έδινε διευκρινίσεις σε απορίες των μαθητών, προσπαθούσε να αντιμετωπίζει τεχνικά προβλήματα που παρουσιάζονταν λόγω της παλαιότητας των υπολογιστών και φρόντιζε να εμπνεύσει όλους τους μαθητές.

Β' ΦΑΣΗ (Παρουσίαση των εργασιών και αξιολόγησή τους).

Κατά την 6^η ώρα κάθε ομάδα παρουσίασε τις εργασίες της και ακολούθησε συζήτηση με βασικούς άξονες την αυτοαξιολόγηση των ομάδων, την ετεροαξιολόγηση από τις άλλες ομάδες και τη διδάσκουσα. Βασικά κριτήρια αξιολόγησης αποτέλεσαν ο βαθμός επιτυχούς συνεργασίας μεταξύ των μελών κάθε ομάδας, η επίτευξη των

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

στόχων, η πρωτοτυπία και η επικοινωνιακή επιτυχία των παρουσιάσεων, που δημιουργήθηκαν.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1ο Φύλλο Εργασίας - Γεωγράφοι και γλωσσολόγοι.

- **Η αποστολή σας είναι να αναζητήσετε εικονογραφικό υλικό και πληροφορίες για το περσικό βασίλειο και τις Σάρδεις, να καταγράψετε σημασίες λέξεων και να δημιουργήσετε ένα πολυτροπικό κείμενο.**

1. Αναζητήστε στο διαδίκτυο έναν χάρτη της περσικής αυτοκρατορίας κατά τον 5^ο αι. π.Χ. και εικόνες για τις Σάρδεις και το παλάτι του Κροΐσου. Στη συνέχεια, γράψτε σε ένα έγγραφο του Word μερικές πληροφορίες για την πόλη αυτή στην οποία πραγματοποιήθηκε η συνάντηση του βασιλιά Κροΐσου και του αθηναίου νομοθέτη Σόλωνα. Ενδεικτικά, σας προτείνονται οι ιστοσελίδες:

- Βικιπαίδεια :[Σάρδεις](#)
- Ελληνικός Πολιτισμός: [χάρτης της περσικής αυτοκρατορίας γύρω στο 480 π.Χ.](#)
- Εκπαιδευτικό Λογισμικό: [Ο κόσμος του Ηροδότου](#) (βλ. [Πινακοθήκη](#)).

2. Αναζητήστε σε ένα ηλεκτρονικό λεξικό τις λέξεις: κροΐσος, πακτωλός, ευτυχία, ευδαιμονία και καταγράψτε τις σημασίες τους. Μπορείτε να αξιοποιήσετε τα παρακάτω λεξικά:

- Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα: [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#)
- [Lexigram](#) (βλ. Ομόρριζα και Ετυμολογία)
- [Βικιλεξικό](#)

3. Στην καθημερινή μας ζωή χρησιμοποιούμε συχνά μεταφορικά τις λέξεις «κροΐσος» και «πακτωλός». Γράψτε δύο εκφράσεις στη νεοελληνική γλώσσα χρησιμοποιώντας μεταφορικά τις λέξεις αυτές.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκρουτζ Μακ Ντακ, ο
φιλάργυρος κροίσος της
Λιμνούπολης.

4. Επιλέξτε μία από τις προτεινόμενες δραστηριότητες:

-Συγκεντρώστε εικονογραφικό υλικό για κάποια από τις παραπάνω λέξεις, επιλέξτε και περιγράψτε μια εικόνα.

-Δημιουργήστε ένα δικό σας έργο ζωγραφικής με θέμα την ευτυχία ή τον πλούτο ή ένα ποίημα ή ό,τι εσείς οι ίδιοι μπορείτε να φανταστείτε.

5. Στη συνέχεια, εμπλουτίστε το κείμενο σας με εικόνες ή δημιουργήστε μια παρουσίαση διαφανειών στο PowerPoint ή φτιάξτε τη δική σας ταινία στο Movie Maker.

6. Παρουσιάστε τα αποτελέσματα της εργασίας σας στους συμμαθητές σας με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2ο Φύλλο Εργασίας - Βιογράφοι του Σόλωνα.

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα του «λυδικού λόγου» ένα από τα πρόσωπα που πρωταγωνιστούν είναι ο Σόλων. Τι γνωρίζετε για αυτόν; Θυμηθείτε και ό,τι διδαχθήκατε στην [Αρχαία Ιστορία](#).

➤ **Η αποστολή σας είναι να συγκεντρώσετε πληροφορίες και εικονογραφικό υλικό για το Σόλωνα και να παρουσιάσετε το χαρακτήρα του και τον κόσμο που αντιπροσωπεύει.**

1. Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τις σημαντικότερες πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του αθηναίου νομοθέτη, αποθηκεύοντας και μερικές αντιπροσωπευτικές του εικόνες. Ενδεικτικά, μπορείτε να επισκεφθείτε τις εξής ιστοσελίδες:

- Βικιπαίδεια : [Σόλων ο Αθηναίος](#)
- Ψηφίδες για την Ελληνική Γλώσσα : [Σόλων](#)

2. Μεταβείτε στην πλατφόρμα του Ψηφιακού Σχολείου και εντοπίστε τη 2η Ενότητα στο [Διαδραστικό βιβλίο του μαθητή: «Ηροδότου Ιστορίες»](#). Να επισημάνετε με μπλε χρώμα και να καταγράψετε τις φράσεις του κειμένου, που προβάλλουν τις αντιλήψεις του Σόλωνα για τα πλούτη, το θείο και την ανθρώπινη ευτυχία.

3. Αξιοποιώντας το υλικό που συγκεντρώσατε παρουσιάστε σε μια σύντομη παράγραφο έναν ολοκληρωμένο χαρακτηρισμό του αθηναίου σοφού και τις κυριότερες αντιλήψεις του για την ανθρώπινη ευτυχία.

4. Ποιον κόσμο και πολιτισμό εκπροσωπεί, κατά την άποψή σας, ο Σόλων;

5. Εμπλουτίστε τα κείμενά σας με τις εικόνες που συγκεντρώσατε προηγουμένως ή φτιάξτε τη δική σας ταινία με το [Movie Maker](#) ή μια

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

παρουσίαση με το PowerPoint ή ό,τι εσείς οι ίδιοι μπορείτε να φανταστείτε (συνδυασμός κειμένου, εικόνας, ήχου, βίντεο).

6. Παρουσιάστε τις απόψεις και την εργασία σας στους συμμαθητές σας με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

3ο Φύλλο Εργασίας - Βιογράφοι του Κροίσου.

Στην προηγούμενη ενότητα ([ενότητα 1 – Προοίμιο, κεφ. Ι 6](#)) ο Ηρόδοτος παρουσιάζει τον Κροίσο, βασιλιά της Λυδίας, ως κύριο πρωταίτιο της πολεμικής σύγκρουσης Ελλήνων - Περσών, γιατί υπέταξε τους Έλληνες της Μ. Ασίας καθιστώντας τους φόρου υποτελείς.

Στη [2η ενότητα](#) (κεφ. Ι 30) ο βασιλιάς της Λυδίας, Κροίσος, διεκδικεί για τον εαυτό του τον τίτλο του πιο ευτυχισμένου ανθρώπου στον κόσμο.

Η αποστολή σας είναι να συλλέξετε πληροφορίες και εικονογραφικό υλικό για τον Κροίσο και να αξιολογήσετε την προσωπικότητά του.

1. Αναζητήστε στο διαδίκτυο πληροφορίες για τη ζωή του Κροίσου, κρατήστε σημειώσεις και γράψτε ένα σύντομο βιογραφικό του αποθηκεύοντας συγχρόνως και μερικές εικόνες του. Μπορείτε να αντλήσετε πληροφορίες από τις ιστοσελίδες:

- Βικιπαίδεια : [Κροίσος](#)
- Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού : [Κροίσος](#).

2. Μεταβείτε στην πλατφόρμα του Ψηφιακού Σχολείου και εντοπίστε τη 2η Ενότητα στο [Διαδραστικό βιβλίο του μαθητή: «Ηροδότου Ιστορίες»](#). Να επισημάνετε με κίτρινο χρώμα και να καταγράψετε τις φράσεις του κειμένου που δείχνουν τις αντιλήψεις του για τα πλούτη και την ευτυχία, τα συναισθήματα και τη συμπεριφορά του απέναντι στον σοφό Σόλωνα, ιδιαίτερα μετά την πεισματική άρνησή του να του παραχωρήσει τον τίτλο του πιο ευτυχισμένου ανθρώπου.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Αξιοποιώντας το υλικό που συγκεντρώσατε γράψτε έναν ολοκληρωμένο χαρακτηρισμό για την προσωπικότητα του λυδού μονάρχη και τις απόψεις του για την ανθρώπινη ζωή.
4. Τώρα, σκεφτείτε: μήπως ο Κροίσος διαπράττει ύβρη; Πώς κλιμακώνεται και κορυφώνεται η ύβρη του στο κεφ. Ι 33; Θυμηθείτε και το ηθικό σχήμα: άτη → ύβρη → νέμεση → τίση που διδαχθήκατε στην «Οδύσσεια» του Ομήρου.
5. Τελικά, ποιον κόσμο και πολιτισμό μπορεί να αντιπροσωπεύει ο Κροίσος;
6. Αναζητήστε πρόσθετες πληροφορίες για τη μετέπειτα τύχη του Κροίσου και για το τέλος της ζωής του. Μήπως τα λόγια του Σόλωνα λειτουργούν ως προϊδεασμός/ προφητεία για την τραγική του μοίρα;
7. Εμπλουτίστε τα κείμενά σας με τις εικόνες που συγκεντρώσατε προηγουμένως ή δημιουργήστε μια παρουσίαση στο PowerPoint ή φτιάξτε τη δική σας ταινία με το [Movie Maker](#) ή οτιδήποτε μπορείτε να φανταστείτε οι ίδιοι (συνδυασμός κειμένου, εικόνας, ήχου, βίντεο).
8. Παρουσιάστε τις απόψεις και την εργασία σας στους συμμαθητές σας, για να τους ενημερώσετε και να ανταλλάξετε απόψεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4ο Φύλλο Εργασίας - Φιλόσοφοι.

Στον αρχαίο ελληνικό κόσμο η υστεροφημία είναι συνυφασμένη με την έννοια τόσο του καλού και αγαθού όσο και με την έννοια της προσφοράς προς την πατρίδα. Το άτομο που προβαίνει σε πράξεις υπερβατικές, πέρα από τη βασιλεία του Εγώ και συγκερασμένες με μια ζωή υπηρεσίας προς το σύνολο και την πατρίδα, κατά την άποψη του Σόλωνα, μπορεί να χαρακτηρίζεται ως απόλυτα ευτυχισμένο, αν η ζωή του σφραγίζεται και από έναν καλό θάνατο. Έτσι, ο αθηναίος φιλόσοφος καταθέτει δύο περιπτώσεις ανθρώπων που επάξια κερδίζουν τις πρώτες θέσεις της ευδαιμονίας, τον Τέλλο τον Αθηναίο και τους αδερφούς Κλέοβη και Βίωνα.

➤ **Η αποστολή σας είναι να καταγράψετε με ποια κριτήρια κατατάσσονται από το Σόλωνα στις πρώτες θέσεις των ευτυχέστερων ανθρώπων ο Τέλλος ο Αθηναίος και οι αδερφοί Κλέοβης και Βίωνας και να προσδιορίσετε τις προϋποθέσεις της ανθρώπινης ευτυχίας στη σύγχρονη εποχή.**

1. Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε πληροφορίες για τη ζωή των ατόμων αυτών που χαρακτηρίζονται από το Σόλωνα ως οι ευτυχέστεροι άνθρωποι στον κόσμο. Αποθηκεύστε και μερικές χαρακτηριστικές τους εικόνες. Ενδεικτικά, μπορείτε να επισκεφθείτε τις ιστοσελίδες:
 - Ελληνικός Πολιτισμός: [Ο Κλέοβις και ο Βίτων](#)
 - Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού: [Κλέοβις και Βίτων \(580 π.Χ.\)](#).
 - Βικιπαίδεια: [Κλέοβης](#)
2. Στη συνέχεια, μεταβείτε στο [Διαδραστικό βιβλίο του μαθητή: «Ηροδότου Ιστορίες»](#), που υπάρχει στο Ψηφιακό Σχολείο και αναζητήστε τη 2^η Ενότητα. Να επισημάνετε με κόκκινο χρώμα τα κυριότερα γνωρίσματα των προσώπων που θεωρούνται ευτυχισμένα από τον Αθηναίο φιλόσοφο. Δημιουργήστε έναν πίνακα με δυο στήλες και καταγράψτε τα:

ΤΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΙΟ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τέλλος ο Αθηναίος	Κλέοβης και Βίτωνας
1. ζούσε σε πόλη που	1. ήταν αρκετά
2.	2.
3.	3.

3. Ποια κοινά στοιχεία υπάρχουν ανάμεσα στα πρόσωπα αυτά; Συμφωνείτε με το χαρακτηρισμό που τους αποδίδει ο Σόλων;

Κλέοβις και Βίτων, Nicolas Loir,
1649.

Ποιες προϋποθέσεις είναι οι απαραίτητες για να νιώθει ευτυχισμένος ένας άνθρωπος στη σύγχρονη εποχή; Νομίζετε ότι τα υλικά αγαθά είναι αρκετά για να του εξασφαλίζουν την πολυπόθητη χαρά της ζωής; Συζητήστε μεταξύ σας και γράψτε τις απόψεις σας.

4. Εμπλουτίστε τα κείμενά σας με τις εικόνες που συγκεντρώσατε προηγουμένως ή φτιάξτε τη δική σας ταινία με το [Movie Maker](#) ή μια παρουσίαση με το PowerPoint ή ό,τι εσείς οι ίδιοι μπορείτε να φανταστείτε (συνδυασμός κειμένου, εικόνας, ήχου, βίντεο).
5. Παρουσιάστε τις απόψεις και την εργασία σας στους συμμαθητές σας, για να τους ενημερώσετε και να ανταλλάξετε απόψεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

5ο Φύλλο Εργασίας - Λογοτέχνες και φιλόλογοι.

Όπως γνωρίζουμε από την εισαγωγή, θέμα και κύριος άξονας του ηροδότειου έργου είναι οι πόλεμοι Ελλήνων και Περσών, που αρχίζουν το 494 π.Χ. με την κατάπιξη της Ιωνικής Επανάστασης και τελειώνουν το 479 π.Χ. με την κατάληψη του περσικού φρουρίου της Σηστού από τους Έλληνες. Ο Ηρόδοτος πιστεύει ότι αυτή η σύγκρουση μπορεί να κατανοηθεί και να ερμηνευτεί μόνο στο πλαίσιο της αντιπαράθεσης των δύο κόσμων που αντιπροσωπεύουν, Ευρώπης - Ασίας. Έτσι, αρχίζει την εξιστόρησή του από το 560 π.Χ., όταν ο βασιλιάς της Λυδίας Κροίσος υποτάσσει τις ελληνικές πόλεις της Ιωνίας.

➤ **Η αποστολή σας είναι να συγκεντρώσετε πληροφορίες για τον ρόλο της νουβέλας στις «Ιστορίες» του Ηροδότου, να εντοπίσετε τις ιδέες του ιστορικού και να αξιολογήσετε την τεχνική της αφήγησής του.**

1. Αναζητήστε στο [Διαδραστικό βιβλίο του μαθητή: «Ηροδότου Ιστορίες»](#) που υπάρχει στο Ψηφιακό Σχολείο τη 2^η Ενότητα και διαβάστε τον ορισμό της νουβέλας ή, εναλλακτικά, στην Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας (Α, Β, Γ Γυμνασίου): Ι. Η Ιστορία, [1. Ηρόδοτος](#).
2. Τώρα, προσέξτε τις παρακάτω χρονολογίες που αφορούν τους πρωταγωνιστές της ενότητας:

Ο Σόλων	Ο Κροίσος
Ταξιδεύει: 591-581 π.Χ. Πεθαίνει 560 π.Χ.	Βασιλεύει 560-547 π.Χ.

Πιστεύετε ότι έγινε πραγματικά η συνάντηση των δύο αυτών ιστορικών προσώπων;

Για ποιον λόγο ο ιστορικός παρεμβάλλει αυτόν τον φανταστικό διάλογο στο έργο του;

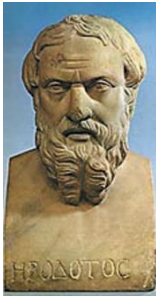
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Εντοπίστε τα χαρακτηριστικά του κειμένου που μας επιτρέπουν να το εντάξουμε στο είδος της νουβέλας και καταγράψτε τις απόψεις σας.
4. Ο Ηρόδοτος είναι ένας δεινός αφηγητής που γοητεύει τους αναγνώστες του και κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον τους, κατά γενική ομολογία των μελετητών του. Στην ενότητα αυτή, εκτός από την περιγραφή – αφήγηση, ποιο άλλο εκφραστικό μέσο χρησιμοποιεί για να παρουσιάσει τις ιδέες του; Τι πετυχαίνει με αυτόν τον εκφραστικό τρόπο; Μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες στο [εξής ιστολόγιο](#).

5. Στη συνέχεια, μελετήστε τις ιδέες του Ηροδότου στο βιβλίο του μαθητή: [Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου](#) στο Ψηφιακό Σχολείο και απαντήστε στην παρακάτω ερώτηση:
Ποιες ιδέες του ιστορικού για το θείο και την ανθρώπινη ζωή συναντάμε στο συγκεκριμένο κείμενο; Προσέξτε, για παράδειγμα, τη φράση: «ο θεός είναι όλος φθόνο και χαίρεται να φέρνει τα πάνω κάτω» ([κεφ. Ι 32](#)).
6. Γνωρίζετε παραδείγματα ανθρώπων που, μολονότι ήταν πλούσιοι και διάσημοι ένιωθαν δυστυχισμένοι, γιατί τους χτύπησαν μεγάλες συμφορές στη διάρκεια της ζωής τους ή βρήκαν τραγικό θάνατο; Καταγράψτε μερικές περιπτώσεις και συγκεντρώστε ανάλογες φωτογραφίες.
7. Εμπλουτίστε τα κείμενά σας με τις εικόνες που συγκεντρώσατε προηγουμένως ή φτιάξτε τη δική σας ταινία με το [Movie Maker](#) ή μια παρουσίαση με το PowerPoint ή ό,τι εσείς οι ίδιοι μπορείτε να φανταστείτε (συνδυασμός κειμένου, εικόνας, ήχου, βίντεο).
8. Παρουσιάστε τις απόψεις και την εργασία σας στους συμμαθητές σας με σκοπό να τους ενημερώσετε και να ανταλλάξετε απόψεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

-

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Κατά την εφαρμογή του συγκεκριμένου σεναρίου προέκυψαν δυσκολίες που οφείλονταν κυρίως σε θέματα τεχνικής φύσης, λόγω της παλαιότητας των Η/Υ στο εργαστήριο πληροφορικής. Οι μαθητές δεν αντιμετώπιζαν ιδιαίτερες δυσκολίες κατά την προσπέλαση των δραστηριοτήτων στα Φύλλα Εργασίας, ενώ οι περισσότεροι ήταν αρκετά εξοικειωμένοι με τον κειμενογράφο. Ωστόσο, αγνοούσαν τη χρήση και τη λειτουργία εφαρμογών, όπως το PowerPoint και το Movie Maker. Γι' αυτό η διδάσκουσα αφιέρωσε μια διδακτική ώρα για την παρουσίασή τους στην ολομέλεια της τάξης, προκειμένου να ενισχύσει την αξιοποίηση των ΤΠΕ και την αυτενέργεια και έκφραση των μαθητών.

Οι μαθητές έδειχναν ενθουσιασμένοι με την πρωτόγνωρη εμπειρία, συνεργάζονταν ευχάριστα και αποτελεσματικά μέσα στα πλαίσια της ομάδας τους και, τελικά, όλες οι ομάδες είχαν να επιδείξουν τη δική τους πρωτότυπη παρουσίαση διαφανειών.

Ωστόσο, η διδάσκουσα παρατήρησε ότι οι μικροί μαθητές δεν είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με την κριτική αφομοίωση των κειμένων που μελετούν, καθώς σε αρκετές περιπτώσεις προτιμούσαν την επιλογή της αντιγραφής – επικόλλησης, για να εκπονήσουν τις προτεινόμενες δραστηριότητες.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bakker, E. J., de Jong, I. J. F & H. van Wees (επιμ.). 2005. *Εγχειρίδιο Ηροδότειων Σπουδών*. Μτφρ. Κ. Δημοπούλου, επιμ. ελλ. έκδ. Χρ. Τσαγγάλης. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Βώρος, Φ. Κ.. 1981. *Η διδασκαλία της Αρχαίας Γραμματείας, προσπάθειες ανανέωσης και αναπροσανατολισμού*. Αθήνα: Νέα Παιδεία.

Kalantzis M. & B. Core. 2008. *Νέα Μάθηση. Μετασχηματιστικοί Σχεδιασμοί για την Παιδαγωγική και την Αξιολόγηση*.

<http://neamathisi.com/learning-by-design/> [07-06-2014]

Κουτσογιάννης, Δ. 2007. *Ψηφιακές πρακτικές γραμματισμού των εφήβων*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/teens/index.html

[07-06-2014]

Κουτσογιάννης Δ., Ακριτίδου Μ. & Σ. Αντωνοπούλου. 2010. . «Διαδραστικά συστήματα διδασκαλίας και η αξιοποίησή τους στα φιλολογικά μαθήματα». Στο *Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και την εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη. Επιμορφωτικό Υλικό για την Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στα ΚΣΕ*. Κλάδος ΠΕ 02. Πάτρα: ΕΑΙΤΥ

<http://www.slideshare.net/elenoragr/ss-5190109> [07-06-2014]

Κουτσογιάννης Δ. & Μ. Παυλίδου. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: για διαθεματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της ζώνης φιλολογικών μαθημάτων και με άλλα γνωστικά αντικείμενα, για ημιτυπικές και άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/melete_gia_ta_diathematika_senaria_koutsogiannes-paulidou.pdf [07-06-2014]

Lesky, A. 1975. *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας*. Μτφρ. Αγ.Τσοπανάκης. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Μαρκιανός, Σ. Σ.. 1999. *Η διδασκαλία των «Ιστοριών» του Ηροδότου*. Αθήνα: Σχολή
Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου - Ελληνικό Εκπαιδευτήριο.

Μαρωνίτης, Δ. Ν. 1994. «Θεοδικία και ανθρωποδικία στον Ηρόδοτο» Στο *Métis:*
Revue d' anthropologie du monde grec ancien, v. IX-X, Paris – Athènes, 69-78.

[http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/metis_1105-
2201_1994_num_9_1_1012](http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/metis_1105-2201_1994_num_9_1_1012) [07-06-2014]

Μαρωνίτης Δ. Ν (μτφρ.). 2001. *Ηρόδοτος, Οκτώ νουβέλες και τέσσερα ανέκδοτα...*
Αθήνα: εκδ. Άγρα, Β Έκδοση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

-